

ŚP. PROF. WŁADYSŁAW SEŃKO
(1928–2017)
IN MEMORIAM

Śmierć prof. dr. hab. Władysława Seńki jest niepowetowaną stratą dla polskiej humanistyki. Odszedł nie tylko wybitny mediewista i znakomity historyk filozofii, ale i niezwykle doświadczony wykładowca — mistrz kilku pokoleń naukowców. Również Instytut Tomistyczny ma wielki dług wdzięczności względem Profesora, z którym miał zaszczyt współpracować przez ponad czterdzieści lat.

Współpraca ta rozpoczęła się w 1971 roku, gdy ówczesny dyrektor IT, o. Bernard Przybylski OP, nawiązał kontakt z grupą mediewistów z Instytutu Filozofii i Socjologii PAN: prof. Zofią Włodek, prof. Jerzym B. Korolcem oraz właśnie prof. Seńką. PAN-owski ośrodek był w tamtym czasie jedynym w Polsce miejscem, gdzie prowadzono zaawansowane badania nad filozofią średniowieczną — jednak ze względu na uwarunkowania polityczne nie mógł zajmować się myślą chrześcijańską. W tym zatem zakresie między pracownikami PAN oraz dominikańską placówką nawiązała się obopólnie owocna współpraca, która z jednej strony przyczyniła się do znaczącego rozwoju polskich badań nad kulturą duchową średniowiecza, z drugiej zaś określiła główny profil działalności IT na wiele kolejnych lat.

Nie sposób wymienić wszystkich tych przedsięwzięć, w które prof. Seńko wniósł nieoceniony wkład jako jeden z wiodących członków instytutowej Sekcji Średniowiecza Polskiego. Był między innymi redaktorem naczelnym serii „*Textus et Studia Historiam Theologiae in Polonia Excultae Spectantia*” (wydawanej wprawdzie na Akademii Teologii Katolickiej, lecz przygotowywanej w ściślejszej współpracy z IT, nieposiadającym jeszcze wówczas własnej serii wydawniczej); przetłumaczył *De ente et essentia* św. Tomasza z Akwinu (które ukazało się później w serii „*Opera Philosophorum Medii Aevii*”, również wydawanej przez ATK); pracował nad edycjami dzieł takich autorów, jak Jan Falkenberg,

Mateusz z Krakowa czy Benedykt Hesse. Współpracował też z o. Kazimierzem Marciniakiem OP przy serii „Studia Przeglądu Tomistycznego” (wydawanej już samodzielnie przez IT), w której opublikował dwie edycje przygotowane przez siebie: Henryka Bitterfelda *Tractatus de vita contemplativa et activa* (Warszawa 2003; edycja przygotowana wraz Brunonem Mazurem OP i Ryszardem Tatarzyńskim) oraz Piotra Wysza *Speculum Aureum* (Warszawa 1995).

Także sam „Przegląd Tomistyczny” w dużej mierze zawdzięcza swe istnienie prof. Seńce. Na początku lat osiemdziesiątych XX wieku był on bowiem, wraz ze śp. o. Kazimierzem Marciniakiem, prof. Zofią Włodek oraz prof. Juliuszem Domańskim, współinicjatorem wznowienia przedwojennego periodyku dominikańskiego o tym właśnie tytule. O ile jednak oryginał miał być poświęcony *stricto* filozofii i teologii św. Tomasza z Akwinu, to jego nowa wersja z założenia miała mieć szerszy profil, obejmując swym zakresem w ogóle średniowieczną kulturę duchową, wypełniając tym samym istniejącą w ówczesnym czasopiśmiennictwie lukę. Pierwszy numer ukazał się w 1984 roku, zaś prof. Seńko nie tylko był przez dwadzieścia lat członkiem redakcji, ale również stale w „Przeglądzie” publikował. W naszym czasopiśmie ukazały się następujące artykuły, edycje i tłumaczenia jego autorstwa (w układzie chronologicznym):

1. Boecjusz z Tracji, *Traktat o wieczności świata* (1984, s. 171–192).
2. *Tytuły honorowe uczonych średniowiecznych* (1986, s. 237–246).
3. *Kilka uwag na temat historii Tomaszowego pojęcia istnienia we wczesnej szkole tomistycznej* (1987, s. 21–27).
4. *Państwo Platona w świetle jego „Listów”. (Na marginesie nowego wydania przekładu „Listów” Platona)* (1988, s. 5–18).
5. *Dzieła Mateusza z Krakowa w rękopisach bibliotek europejskich* (1988, s. 75–107).
6. *Dzieła Mateusza z Krakowa w zbiorach Biblioteki Klasztornej OO. Benedyktynów w Göttweigu* (1997, s. 491–495).
7. *O paryskiej edycji łacińskiego przekładu dzieła Mojżesza Majmonidesa znanego pod tytułem „Dux neutrorum”* (2000, s. 313–323).
8. *„Księga o jabłku” przypisywana Arystotelesowi* (2003, s. 185–197).
9. *Trzy traktaty Jana Falkenberga na temat tyranobójstwa przedstawione na soborze w Konstancji w 1416 r.* (2004, s. 87–126).
10. *Mateusza z Krakowa „Traktat o czystości sumienia” („De puritate conscientiae”)* (2010, s. 307–389).

Nieocenioną formą działalności prof. Seńki, która realizowana była również w ramach IT, było jego wielkie zaangażowanie w kształcenie młodych adeptów

mediewistyki. Przybierało ono postać zarówno regularnych wykładów na ATK (podjętych, jak wspominał sam Profesor, między innymi właśnie ze względu na chęć wyłowienia zdolnych kandydatów i pozyskania ich dla prac badawczych), jak i konsultacji oraz seminariów prowadzonych w samym IT przez prof. Seńkę oraz pozostałych członków Sekcji Średniowiecza Polskiego. Przez tę półformalną szkołę przeszło szereg naukowców tworzących później trzon polskiego (i nie tylko) środowiska mediewistycznego.

Wszystkie te — a także wiele innych, tu niewymienionych — zasługi sprawiają, że prof. Władysław Seńko na stałe zapisał się w historii IT i „Przeglądu Tomistycznego”. Z poczuciem dumy przyznajemy, że ani sama nasza placówka, ani czasopismo nie byłyby tym, czym są, gdyby nie Profesor.

Redakcja